

Barn och skolnämndens arbetsutskott

§72

Dnr BSN 2023-536

Uppföljning av tillsyn fristående pedagogisk omsorg 2023 Beslut

Barn- och skolnämndens arbetsutskott föreslår:

Barn- och skolnämnden godkänner tillsynsrapporten från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2023.

Sammanfattning av ärendet

Regelbunden tillsyn har 2023 genomförts av en huvudman för pedagogisk omsorg. Den granskade huvudmannen och verksamheten uppfyller kraven på trygg miljö, verksamhetens utformning och särskilt stöd. Huvudmannen uppfyller även kraven på personalens utbildning. I syfte att höja kvaliteten och barnsäkerheten ytterligare, gavs huvudmannen förslag på utvecklingsområden och åtgärder. Det har inte framkommit annat än att huvudmannen också uppfyller kraven vad gäller insikt och lämplighet.

Avseende att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten identifierades vissa brister. Norrtälje kommun avstod från ingripande då huvudmannen är införstådd i vad som krävs och har påbörjat arbetet med att sammanställa och synliggöra arbetet skriftligt på ett överskådligt sätt.

Utöver den regelbundna tillsynen har under 2023 en förstagångstillsyn samt en lokalgranskning genomförts. Det framkom vid dessa granskningar inget annat än att huvudmän och verksamheter uppfyllde kraven. En uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och huvudmännens systematiska kvalitetsarbete har också genomförts.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande Uppföljning av tillsynen av pedagogisk omsorg under 2023

Bilaga 1. Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2023

Beslutande sammanträde

Beslutsgång

Ordföranden frågar om barn- och skolnämndens arbetsutskott kan besluta i enlighet med barn- och utbildningskontorets tjänsteutlåtandes förslag, och finner att barn- och skolnämndens arbetsutskott beslutar i enlighet med förslaget.

Beslutet ska skickas till

Tillsynsinspektörer

Registrator

Paragrafen är justerad

Barn- och utbildningskontoret

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine
Therésa Hammarberg
Titel: Tillsynsinspektörer

Till: Barn- och skolnämndens arbetsutskott

Uppföljning tillsyn pedagogisk omsorg 2023

Förslag till beslut

Barn- och skolnämnden godkänner tillsynsrapporten från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2023.

Sammanfattning av tjänsteutlåtandet

Regelbunden tillsyn har 2023 genomförts av en huvudman för pedagogisk omsorg. Den granskade huvudmannen och verksamheten uppfyller kraven på trygg miljö, verksamhetens utformning och särskilt stöd. Huvudmannen uppfyller även kraven på personalens utbildning. I syfte att höja kvaliteten och barnsäkerheten ytterligare, gavs huvudmannen förslag på utvecklingsområden och åtgärder. Det har inte framkommit annat än att huvudmannen också uppfyller kraven vad gäller insikt och lämplighet.

Avseende att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten identifierades vissa brister. Norrtälje kommun avstod från ingripande då huvudmannen är införstådd i vad som krävs och har påbörjat arbetet med att sammanställa och synliggöra arbetet skriftligt på ett överskådligt sätt.

Utöver den regelbundna tillsynen har under 2023 en förstagångstillsyn samt en lokalgranskning genomförts. Det framkom vid dessa granskningar inget annat än att huvudmän och verksamheter uppfyllde kraven. En uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och huvudmännens systematiska kvalitetsarbete har också genomförts.

Ärendet

Beskrivning

Norrtälje kommun har tillsyn över fristående pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller skollagens krav. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Läroplanen för förskolan är enbart vägledande för verksamheter inom pedagogisk omsorg.

I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

Barn- och skolnämnden beslutade den 2022-11-28, §85 om plan för tillsyn av fristående pedagogisk omsorg 2023. Enligt beslutet skulle tillsynen under 2023 utföras som en regelbunden tillsyn där två huvudmän för pedagogisk omsorg skulle granskas. De övergripande frågeställningarna som tillsynen skulle fokusera på var:

- a. På vilket sätt utformas verksamheten så att den stimulerar barns utveckling och lärande?
- b. Förbereder verksamheten barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet?
- c. Ges barn vid behov särskilt stöd i sin utveckling?
- d. På vilket sätt arbetar huvudmannen med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten?

Utöver ovanstående skulle också en granskning av huvudmannens insikt och lämplighet att genomföras enligt den nya lagstiftning som trädde i kraft i januari 2023.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från huvudmannen samt inhämtning av underlag avseende huvudmannens insikt och lämplighet. Därefter har verksamhetsbesök i den pedagogiska verksamheten genomförts i augusti 2023 med en följande digital återkoppling. Huvudmannen har därefter fått ett beslut samt en beskrivande rapport.

Lagkrav

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Koppling till gällande styrdokument

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd för Pedagogisk omsorg

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129

Samberedning

Ärendet är berett på barn- och utbildningskontoret.

Förvaltningens analys och slutsatser

Verksamheten vid den granskade pedagogiska omsorgen bedrivs i en trygg miljö och utformas på ett sätt som främjar och stimulerar barns utveckling och lärande. Det finns goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande, både inomhus, ute på den egna gården och i närområdet. Barnen förbereds för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet och ges, vid behov, särskilt stöd. Huvudmannen uppfyller kraven vad gäller personalens utbildning och har rutiner för klagomålshantering och barnsäkerhet. I syfte att höja kvaliteten och barnsäkerheten ytterligare, gavs huvudmannen ett par förslag på utvecklingsområden och åtgärder.

En granskning av huvudmannens insikt och lämplighet har också genomförts enligt den nya lagstiftning som trädde i kraft i januari 2023. Det har av granskningen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller kraven i denna del.

När det gäller huvudmannens arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten identifierades vissa brister avseende sammanställning av dokumentationen i verksamheten. Norrtälje kommun avstod från ingripande då huvudmannen är införstådd i vad som krävs och har påbörjat arbetet med att sammanställa och synliggöra arbetet skriftligt på ett överskådligt sätt. Huvudmannen fick inom ramen för tillsynen råd och vägledning kring arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Stöd och återkoppling kommer att ges löpande under året och

huvudmannens arbete med det systematiska kvalitetsarbetet kommer att följas upp efter läsåret 2023-2024.

Utöver den regelbundna tillsynen har en mindre omfattande förstagångstillsyn av en nystartad verksamhet samt en lokalgranskning av verksamhet som startat upp på nytt genomförts under våren 2023. Det framkom vid dessa granskningar inget annat än att huvudmän och verksamheter uppfyllde författningarnas krav. En uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och huvudmännens systematiska kvalitetsarbete har också genomförts.

Tidplaner

Ärendet behandlas i arbetsutskottet den 4 december 2023

Beslut i Barn- och skolnämnden den 18 december 2023

Jenny Nordström
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningskontoret

Erik Lundin
Enhetschef myndighetsutövning och kansli
Barn- och utbildningskontoret

Bilagor

Bilaga 1. Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2023

Beslut skickas till

Tillsynsinspektörer
Registrator

Handläggare: Gun Hedman Champdavoine/Therésa Hammarberg
Titel: Tillsynsinspektörer

Tillsynsrapport från Norrtälje kommuns regelbundna tillsyn av pedagogisk omsorg 2023

Sammanfattning av årets tillsyn

Under hösten 2023 har regelbunden tillsyn genomförts av en huvudman för pedagogisk omsorg, tidigare kallat familjedaghem. Ytterligare en huvudman var planerad att omfattas av tillsynen men denne har efter sommaren lagt ner sin verksamhet och ingen granskning har genomförts.

Verksamheten vid den granskade pedagogiska omsorgen bedrivs i en trygg miljö och utformas på ett sätt som främjar och stimulerar barns utveckling och lärande. Det finns goda förutsättningar till lek, rörelse och lärande, både inomhus, ute på den egna gården och i närområdet. Barnen förbereds för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet och ges, vid behov, särskilt stöd. Huvudmannen uppfyller kraven vad gäller personalens utbildning och har rutiner för klagomålshantering och barnsäkerhet. En granskning av huvudmannens insikt och lämplighet har också genomförts enligt den nya lagstiftning som trädde i kraft i januari 2023. Det har av granskningen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller kraven i denna del. I syfte att höja kvaliteten och barnsäkerheten ytterligare, gavs huvudmannen ett par förslag på utvecklingsområden och åtgärder.

Inom ramen för tillsynen granskades också huvudmannens arbete med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. I denna del fanns vissa brister avseende sammanställning av dokumentationen i verksamheten. Norrtälje kommun avstod från ingripande då huvudmannen är införstådd i vad som krävs och har påbörjat arbetet med att sammanställa och synliggöra arbetet skriftligt på ett överskådligt sätt. Huvudmannen fick inom ramen för tillsynen råd och vägledning kring arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet. Stöd och återkoppling kommer att ges löpande under året och huvudmannens arbete med det systematiska kvalitetsarbetet kommer att följas upp efter läsåret 2023-2024.

Utöver den regelbundna tillsynen har en mindre omfattande förstagångstillsyn av en nystartad verksamhet genomförts under våren 2023. Det framkom vid denna tillsyn inget annat än att huvudmannen och verksamheten uppfyllde författningarnas krav.

Under 2023 har också en uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och huvudmännens systematiska kvalitetsarbete genomförts. Båda huvudmännen

har redogjort för sitt pågående utvecklingsarbete av det systematiska kvalitetsarbetet. Detta kommer att följas upp inom ramen för nästa regelbundna tillsyn, preliminärt inplanerat till 2025 års regelbundna tillsyn.

Under våren 2023 har en pedagogisk omsorg, efter flytt och föräldraledighet, startat upp på nytt på annan ort och en granskning av den nya bostaden har genomförts. Inga brister framkom vid denna granskning.

En befintlig pedagogisk omsorg har permanent utökat sin verksamhet till att omfatta fler barn, och totalt fyra huvudmän har valt att avsluta sina respektive verksamheter.

Inledning

Begreppet pedagogisk omsorg infördes i skollagen 2009 och ersatte det tidigare begreppet familjedaghem. Det finns inga krav på att en kommun ska erbjuda pedagogisk omsorg men det finns ett strävansmål att erbjuda pedagogisk omsorg om det finns vårdnadshavare som efterfrågar verksamhetsformen, som är ett alternativ till förskola. Det finns inga lagkrav på att det ska finnas personal med pedagogisk högskoleutbildning i verksamheten, så som det gör för förskola. Inom pedagogisk omsorg bedöms det som tillräckligt att personalen har utbildning för arbete med barn eller erfarenhet av arbete med barn. I januari 2023 trädde dock en ny lagstiftning i kraft där kraven på verksamheten i pedagogisk omsorg skärptes i olika delar. Enligt den nya lagstiftningen ska den enskilde, det vill säga huvudmannen, också ha insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller för verksamheten samt bedömas lämplig.

Barn- och skolnämnden beslutade den 2022-11-28, §85 om plan för tillsyn av fristående pedagogisk omsorg 2023. Enligt beslutet skulle tillsynen under 2023 utföras som en regelbunden tillsyn där två huvudmän för pedagogisk omsorg skulle granskas. De övergripande frågeställningarna som tillsynen skulle fokusera på var:

- a. På vilket sätt utformas verksamheten så att den stimulerar barns utveckling och lärande?
- b. Förbereder verksamheten barnen för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet?
- c. Ges barn vid behov särskilt stöd i sin utveckling?
- d. På vilket sätt arbetar huvudmannen med att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten?

Utöver ovanstående skulle också en granskning av huvudmannens insikt och lämplighet att genomföras enligt den nya lagstiftning som trädde i kraft i januari 2023.

Tillsynen påbörjades genom informationsinhämtning från huvudmannen samt inhämtning av underlag avseende huvudmannens insikt och lämplighet. Därefter har verksamhetsbesök i den pedagogiska verksamheten genomförts i augusti 2023 med en följande digital återkoppling.

Norrtälje kommun har tillsyn över fristående pedagogisk omsorg vars huvudman kommunen har godkänt och att enskilda som godkänts av kommunen fortlöpande uppfyller kraven ¹. Med tillsyn avses en självständig granskning som har till syfte att kontrollera om

¹ Skollagen 26 kap. 4 § och 25 kap.

den verksamhet som granskas uppfyller de krav som följer av lagar och andra föreskrifter. Läroplanen för förskolan är enbart vägledande för verksamheter inom pedagogisk omsorg.

I tillsynen ingår att fatta beslut om eventuella åtgärder som huvudmannen bör eller ska rätta till för att uppfylla de nationellt ställda kraven. Tillsynsbesluten ska ha en påföljande text som anger vilka bestämmelser i lagar och föreskrifter som ligger till grund för besluten och hur kommunen i egenskap av tillsynsmyndighet avser att följa upp att huvudmannen vidtar de åtgärder som behövs för att leva upp till dessa krav.

1. Vid ringa överträdelse kan kommunen avstå från ingripande² om överträdelsen är ringa eller när den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse.
2. Vid mindre allvarliga överträdelser kan kommunen meddela en anmärkning³.
3. Om verksamheten inte uppfyller de nationellt ställda kraven kan kommunen förelägga⁴ huvudmannen att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande som inte åtgärdas av huvudmannen kan förenas med vite.
4. Kommunen kan vid svåra överträdelser återkalla ett beslut om rätt till bidrag⁵.

Efter tillsynen får huvudmannen tid att åtgärda eventuella brister innan Norrtälje kommun följer upp beslutet.

Följande lagar och styrdokument reglerar pedagogisk omsorg:

Skollagen 2010:800

Diskrimineringslagen 2018:567

Läroplanen för förskolan Lpfö 18

Skolverkets Allmänna råd för Pedagogisk omsorg

Riktlinjer för tillsyn och annan myndighetsutövning av fristående förskolor och annan pedagogisk verksamhet i Norrtälje kommun, antagna av barn- och skolnämnden 2020-12-07 § 129.

Plan och metod för 2023

Underlag för granskningen har inhämtats från huvudmannen i form av redogörelser, dokumentation, olika skriftliga rutiner samt protokoll över genomförd barnsäkerhetsgenomgång. Underlag för prövning av huvudmannens insikt och lämplighet har också inhämtats från Polis, Skatteverket samt kreditupplysningsföretag. Därefter har tillsynsbesök i familjedaghemmet genomförts under en dag med granskning av verksamheten, lärmiljön och barnsäkerheten. Huvudmannen och verksamheten har efter tillsynsbesöket fått återkoppling på tillsynen vid ett digitalt möte och därefter ett beslut samt en beskrivande rapport.

Resultat

Norrtälje kommun hade våren 2023, 8 verksamheter som bedrev pedagogisk omsorg. Två av huvudmännen gick i pension till sommaren 2023 och verksamheterna lades ner. Ytterligare en huvudman har valt att avsluta sin

² Skollagen 26 kap. 12 §

³ Skollagen 26 kap. 11 §

⁴ Skollagen 26 kap. 10 och 27 §§

⁵ Skollagen 26 kap. 13, 15 -16 §§

verksamhet med slutdatum den sista september och ännu en huvudman kommer att avsluta sin verksamhet i december 2023.

I maj 2023 fanns 66 barn inskrivna i pedagogisk omsorg. Denna siffra hade i oktober 2023 sjunkit till 47 barn. I kommunen finns en fristående huvudman som erbjuder omsorg under tid då förskola inte erbjuds. Fyra barn var i oktober 2023 inskrivna i denna verksamhet.

Granskade huvudmän och verksamheter

Norrtälje kommun har under 2023 genomfört regelbunden tillsyn av en huvudman för pedagogisk omsorg. Utöver den regelbundna tillsynen har en förstagångstillsyn av en nystartad verksamhet genomförts. En uppföljning av föregående års regelbundna tillsyn och dessa två huvudmäns systematiska kvalitetsarbete har också genomförts. En pedagogisk omsorg har startat upp på nytt på annan ort och en lokalgranskning av den nya bostaden har genomförts.

Huvudman och verksamhet
Linda Naderi, Ekeby familjedaghem (regelbunden tillsyn 2023)
Jennifer Castillo, Lilleväns familjedaghem (föstagångstillsyn)
Emma Slars, Dagemman i Riala (uppföljning av föregående års tillsyn)
Jill Loberg familjedaghem (uppföljning av föregående års tillsyn)
C-företaget dagbarnvårdare, Familjedaghemmet Lugnet (lokalgranskning)

Bedömning vid regelbunden tillsyn

Pedagogisk omsorg ska utformas så att den stimulerar barns utveckling och lärande. I detta ingår att i samarbetet med hemmen främja barns allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Barnen ska förberedas för fortsatt lärande och för utbildning inom skolväsendet. Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Verksamheten ska utformas med respekt för barnets rättigheter och i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna. Verksamheten ska utgå från en helhetssyn på barnet och barnets behov samt utformas så att den främjar allsidiga kontakter och social gemenskap.⁶

Det har i den regelbundna tillsynen inte framkommit annat än att den granskade huvudmannen och verksamheten uppfyller kraven. Vid tidpunkten för tillsynen fanns 7 barn i olika åldrar inskrivna i verksamheten. Maten tillagas i verksamheten och man satsar på närodlat och närproducerat. I verksamheten finns också olika husdjur och man arbetar aktivt med bland annat egna odlingar och naturens kretslopp för att öka barnens förståelse för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra. Verksamheten har en egen villatomt som används som gård men nyttjar även närliggande lekpark, idrottsplatser, skog

⁶ Skollagen 25 kap. 2 och 6 §§

och bibliotek. Verksamheten erbjuder barnen möjlighet att utveckla sina språkliga kompetenser genom lek, samtal, sånger, ramsor och sagor. Lockande material, spel och pussel finns tillgängliga för barnen. I verksamheten erbjuds barnen bland annat teknicklådor och annat material för matematik och teknik för att upptäcka och utforska ämnena. Nytt material inom språk och jämställdhet har köpts in och verksamheten arbetar aktivt med språket och barnkonventionen. Verksamheten har god kommunikation med vårdnadshavarna och ett bra samarbete med skolan finns inför övergång till förskoleklass.

Verksamheten ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler i grupper med lämplig sammansättning och storlek. Det ska finnas personal med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och en god pedagogisk verksamhet kan tillgodoses. Ansvarig huvudman ska se till att personalen i verksamheten ges möjlighet till kompetensutveckling. Huvudmannen ska systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla verksamheten. Kvalitetsarbetet ska dokumenteras.⁷

Den tillsynade huvudmannen har skriftliga rutiner för att ta emot och utreda klagomål mot verksamheten. Vårdnadshavare får information om rutinerna på olika sätt. Bostaden där verksamheten bedrivs bedöms lämpa sig för ändamålet, personalen har den kompetens som krävs och har även genomgått kompetensutveckling. I syfte att höja kvaliteten ytterligare gavs inom ramen för tillsynen ett par förslag på utvecklingsområden så som åtgärder för ytterligare ökad barnsäkerhet samt tips på kompetensutveckling.

När det gäller huvudmannens systematiska kvalitetsarbete framkom brister i dokumentationen. Arbetet sammanställs och synliggörs inte på ett överskådligt sätt. Verksamheten har dock rutiner och en struktur för arbetet och huvudmannen dokumenterar delar av verksamhetens arbete i skrift och/eller bild. Huvudmannen har påbörjat ett utvecklingsarbete avseende dokumentation och sammanställning av denna. Detta arbete kommer att följas upp efter läsåret 2023-2024.

En enskild som godkänts som huvudman för verksamheten ska ha insikt i och förutsättningar att följa de föreskrifter som gäller samt bedömas lämplig⁸. Det har av tillsynen inte framkommit annat än att huvudmannen uppfyller kraven.

Övriga granskningar

När det gäller förstagångstillsynen och lokalgranskningen framkom inga brister. De två huvudmän som följts upp efter föregående års tillsyn har löpande fått rådgivning och uppgett att det varit inspirerande. De har därefter kommit i gång med sitt arbete och dokumentationen av det systematiska kvalitetsarbetet. Detta kommer att följas upp inom ramen för nästa regelbundna tillsyn, preliminärt inplanerat i 2025 års regelbundna tillsyn.

⁷ Skollagen 25 kap. 2, 7 och 10 §§

⁸ Skollagen 25 kap. 7 och 10 §§

Råd och vägledning utanför den regelbundna tillsynen

- Ett möte med de pedagogiska omsorgerna har genomförts under våren 2023 och ytterligare ett under hösten 2023. Fokus på dessa möten har varit de skärpta krav som trätt i kraft i januari 2023, framför allt avseende huvudmannens insikt och lämplighet samt det systematiska kvalitetsarbetet.
- De pedagogiska omsorgerna har även utnyttjat möjligheten till råd och vägledning genom telefonsamtal och e-post till Barn-och utbildningskontoret.

HÄNDELSE UNDER 2023

- Den pedagogiska omsorgen som på grund av föräldraledighet varit vilande under 2022 och delar av 2023, startade på nytt upp sin verksamhet i ny bostad på annan ort i juni 2023. Ett besök med lokalgranskning har genomförts inför start.
- Två huvudmän gick i pension till sommaren 2023 och avslutade då sina verksamheter. De avtackades med en blombukett efter väldigt många års arbete i verksamhet med kommunens barn.
- En pedagogisk omsorg har permanent förändrat sin verksamhet till det större.
- En huvudman avslutade sin verksamhet i slutet av september 2023.
- En huvudman har aviserat om nedläggning och avslutar sin verksamhet i december 2023.
- En huvudman har kommit in med en ansökan om att permanent utöka sin verksamhet med 3 barn.